

سیر
رحم علیہ السلام
در حج و عمره

محمد مهدی کافی

سرشناسه: کافی، محمد مهدی

عنوان و نام پدیدآور: سیره امام سجاد علیه السلام در حج و عمره / محمد مهدی کافی.

مشخصات نشر: تهران: مشعر، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص.

شابک: 3-632-540-964-978

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۳۵] - ۱۳۸.

موضوع: علی بن حسین علیه السلام، امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ ق.

موضوع: علی بن حسین علیه السلام، امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ ق. -- احادیث

موضوع: دعای روز عرفه

موضوع: حج

موضوع: حج -- احادیث

رصدی کنگره: ۱۳۹۴ س ۹ ک ۴۳ / BP

رده بندی یوبی: ۲۹۷ / ۹۵۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۵۰۳۵۶

سیره امام سجاد علیه السلام در حج و عمره

مؤلف:	محمد مهدی کافی
تدوین:	پژوهنده حج و عمرات
ناشر:	مؤسسه فرهنگی عمری مشعر
چاپ و صحافی:	چاپخانه مشعر
نوبت چاپ:	اول - تابستان ۱۳۹۵
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
بها:	۳۶۰۰ تومان

شابک: 3-۶۳۲-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸ ISBN : 978-964-540-632-3

مراکز پخش و فروشگاه های مشعر:

تهران: تلفن: ۰۳۱-۶۴۵۱۲۰۰۳ / قم: تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۸۴۰۰

فهرست

۹	دبراه
۱۱	بدمه
۱۳	فصل اول: حج و زیارت گانی پیشوای چهارم
۱۳	حج عبادتی جامع
۱۵	پیشوای چهارم
۱۹	فصل دوم: شوق زیارت
۱۹	توشه تقوا
۲۱	فرزند مکه و منا
۲۱	دعا برای حج
۲۳	حج با پای پیاده
۲۴	پاداش حج گزار
۲۴	حج با اخلاص
۲۵	احترام به حجاج
۲۶	مراقبت از خانواده حج گزار
۲۷	حق حج
۲۷	امام سجاد (ع) و سفر به بیت الله الحرام
۲۸	حج و جهاد در نظر امام (ع)

۳۳	حج و انفاق
۳۵	برتری حج بر انفاق
۳۷	فصل سوم: امام سجاده (ع) در سفر حج و عمره
۳۷	در آستانه سفر
۳۹	استخاره
۴۰	خرید لوازم
۴۱	توشه سفر
۴۲	اهمیت دستور الهی
۴۳	انتخاب همسفران
۴۴	پیشرفت به زائران
۴۵	معاشات همسفران
۴۶	۱. شکیبایی و بردباری
۴۶	۲. گذشت
۴۷	۳. سخن زیبا
۴۸	قرائت سوره قدر
۴۹	فصل چهارم: به سوی خانه دوست
۴۹	عبادت و مناجات
۴۹	تسبیح اعظم
۵۰	مناجات شبانه
۵۲	معجزه‌ها
۵۳	۱. پروردگارت کجاست؟
۵۴	۲. پذیرایی جن
۵۴	۳. سخن گفتن گوسفند
۵۵	اعمال حج و عمره
۵۵	میقات

۵۵	پوشیدن لباس احرام
۵۸	لیک
۵۹	احترام حرم
۶۱	فضیلت مکه
۶۱	سکونت در مکه
۶۲	نماز در مکه
۶۲	حتم قرآن در مکه
۶۳	تسبیح در مکه
۶۳	نواب در مکه
۶۴	سجده در مکه
۶۴	کار نیک
۶۵	امام سجاده علیه السلام در طواف
۷۰	سعی صفا و مروه
۷۱	عرفات
۷۳	ازاد کردن بندگانی در عرفات
۷۸	مشعر الحرام
۸۰	منا
۸۰	بهترین کار در منا
۸۵	فصل پنجم: مسجد الحرام و نشانه‌های الهی
۸۵	اولین مکان پرستش
۸۶	کعبه
۸۷	ساخت کعبه
۸۸	راز و نیاز کنار کعبه
۸۸	مقام ابراهیم علیه السلام
۸۹	رکن یمانی

۹۰	ملترم
۹۲	حجر اسماعیل علیه السلام
۹۲	ناودان کعبه
۹۳	دعا در کنار حجر
۹۴	حجر الاسود
۹۵	بوسه بر حجر الاسود
۹۶	شعر فرزندق
۹۹	سخن گفتن حجر الاسود
۱۰۰	نمای حجر الاسود توسط امام سجاده علیه السلام
۱۰۲	چاه زمزم
۱۰۲	کرامت امام سجاده علیه السلام
۱۰۳	فصل ششم: حج و مسافه لیلیم های اجتماعی
۱۰۳	رویارویی امام سجاده علیه السلام با مکاه نمگر
۱۰۴	روشنگری و مبارزه با انحرافات
۱۰۵	دعا برای باران
۱۰۷	در برابر حسن بصری
۱۰۹	چشم برزخی
۱۱۲	تفسیر دعای ابراهیم علیه السلام
۱۱۳	فصل هفتم: کامل شدن حج با دیدار اهل بیت علیهم السلام
۱۱۳	زیارت خاندان نبوت
۱۱۴	مرد بلخی و دیدار با امام سجاده علیه السلام
۱۱۹	امام سجاده علیه السلام و زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله
۱۲۱	دعای عرفه امام سجاده علیه السلام
۱۳۵	فهرست منابع

دیباچه

حج باشکوه‌ترین، معنوی‌ترین و اثربخش‌ترین عبادت میان عبادت‌هاست که خداوند متعال بندگان خود را به انجام آنها مکلف و موعظ کرده است. این عبادت عظیم و پر رمز و راز، عارفان را به سیر و سلوک و رسیدن به کمال، عابدان را به عرشی‌ترین عبادت‌ها و طاعت‌ها و سالکان الی‌الله را به فیض لقای الهی رهنمون می‌کند.

حج به راستی دیار معرفت و دلدادگی سوی محبت و شیدایی، وادی سیر و سلوک و تقرب، برای بودیت و فروتنی و رستاخیز دل‌ها و جان‌های مشتاق است. این عبادت بی‌بدیل و ناب، فلسفه‌ای به گستره اقیانوس‌ها و ثمره‌ای به پهنای آسمان‌ها دارد که باید در دانشگاه اولیای معصوم علیهم‌السلام و عارفان فرزانه به نظاره نشست و غواص اقیانوس حکمت و اسرار گهربار آنان شد.

بخشی از معارف ناب و حکمت‌های گران‌سنگ و انسان‌ساز حج در آثار و سخنان معصومین علیهم‌السلام و بخشی دیگر در سیره عملی آنان شناسایی و مشاهده شده و انسان‌های

عاشق را از این منبع فیض الهی بهره‌مند کرده است.
یکی از معصومین علیه السلام که حقیقت حج در گفتار و رفتار او تجلی یافت، وجود مقدس امام علی بن حسین علیه السلام است. او بیش از بیست بار سفر حج کرد و در هر سفر، از آغاز تا انجام، روح حج در جزء جزء رفتار او - از احرام گرفته تا کمک به همسفران، از مناجات و طواف عاشقانه تا وقوف عارفانه در مواقف شریف - جلوه‌گر بود.

ایشان رو با بررسی گفتار و سیره امام سجاده علیه السلام، الهی را مایه از حج برای حج‌گزاران ارائه می‌دهد تا با اسوه قرار دادن حضرت در این سفر معنوی، در جهت کمال خود و همسفران تلاش کنند.

ضمن تشکر از محقق محترم جناب آقای محمدمهدی کافی که در تدوین این اثر تلاش کردند، امیدواریم مورد استفاده همه علاقه‌مندان به معرفت امام علیه السلام، به‌ویژه زائران سرزمین وحی قرار گیرد.

انه ولی التائبين

پژوهشکده حج و زیارت

گروه اخلاق و اسرار

پیامبر خدا ﷺ و اہل بیت آن حضرت علیہ السلام، برترین الگو برای تمامی ابعاد زندگی هستند۔ این سخن، افزون بر شہادت قرآن کہ فرمود: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»^۱، مورد تصدیق احادیث اہل بیت و اہل بیت در طول تاریخ است۔

امام علی بن الحسن علیہ السلام در عبادت نمونہ ای کامل بودند۔ سجده های طولانی، گریہ، رانہ و ناله ها و دعاہای ایشان زیانزد بوده و بخشی از دعاہای آن حضرت کہ در بردارندہ معارفی عمیق است، در «صحیفہ سجادہ»^۲ گنجانہ و اوری شدہ و بہ «زبور آل محمد» مشہور است۔ عبادت های پیوستہ و طولانی آن حضرت سبب شد بہ زینت عبادت کنندگان۔ سرور سجده کنندگان لقب گیرد و با ندای «انت زین العابدین حقاً»^۳ خطاب شود۔ لذا برای آنان کہ در حریم الہی

۱۔ احزاب: ۲۱۔

۲۔ وکان سبب لقبہ بزین العابدین انه کان لیلة فی عرابہ قائماً فی تہجدہ فتمثل لہ الشیطان فی صورہ ثعبان لیشغلہ عن عبادتہ، فلم یلتفت الیہ فجاء الی إہام رجلہ فالتقمہا فلم یلتفت الیہ، فاللہ فلم یقطع صلوتہ فلما فرغ منها وقد کشف اللہ لہ فعلم انه الشیطان فسبہ ولطمہ وقال لہ اخیساً یا ملعون۔ فذهب وقام الی اتمام وردہ فسمع صوتاً لایرئ قائلہ وهو یقول انت زین العابدین حقاً ثلاثاً، فظہرت ہذہ الکلمۃ واشتہرت لقباً لہ۔ کشف الغمہ، ج ۲، ص ۷۴۔

وارد می‌شوند، اعمال، گفتار و حالات عرفانی حضرت بهترین الگوی عبادی است.

در مجموعه پیش رو، سیره و سخنان امام سجاده علیه السلام در سفرهای حج و سرزمین وحی گرد آمده است. امید است خدای متعال توفیق درس آموزی از سیره دیگر معصومین علیهم السلام را نیز در مجموعه‌های دیگر عطا کند.

در پایان از همه دوستانی که مشوق این جانب در به انجام رساندن این اثر بودند، به ویژه جناب حجت الاسلام والمسلمین مهدی کرباسی تشکر می‌کنم.

خداه نام! این بسیار اندک را قبول و مورد نظر مبارک امام عصر علیه السلام قرار ده.

هم علت ملقب شدن حضرت سجاده علیه السلام به زین العابدین آن است که سبی حضرت در محراب تهجد و شب زنده‌داری ایستاده بود. شیطان به او در شکل ازدهائی تجسم پیدا کرد تا او را از عبادت باز دارد، حضرت به او توجهی نکرد، ازدها به سوی انگشت ابهام پای او آمد و آن را بلعید. باز حضرت به او توجهی نکرد. پس او را به درد آورد باز نمازش را قطع نکرد. هنگامی که از نماز فارغ شد و خداوند حقیقت را برای او آشکار کرد و فهمید که او شیطان بود، او را دشنام داد و کتک زد و فرمود: دور شو ای ملعون. سپس حضرت رفت و برای تمام کردن ذکر خود ایستاد. در این هنگام صدایی شنیده شد که گوینده آن دیده نشد سه بار گفت: تو حقاً زین العابدین هستی این سخن آشکار شد و لقب آن حضرت گشت.